

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Кафедра міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-педагогічної роботи
Олександр ГОЛОВКО
2022 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

Інтернет-журналістика

(назва навчальної дисципліни)

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

галузь знань 29 «Міжнародні відносини»

спеціальність 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

освітня програма: «Міжнародна інформація та міжнародні комунікації»

спеціалізація:

вид дисципліни: за вибором

факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

2022 / 2023 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу
протокол № 1 "30" серпня 2022 р.

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: доцент кафедри міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки, д.тех.н. Оксана ЧАЛА

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки

Протокол № 1 від "26" серпня 2022 року

Завідувач кафедри міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки

Людмила НОВІКОВА
(підпис) (ім'я та прізвище)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Міжнародна інформація та міжнародні комунікації»

Гарант освітньо-професійної програми

Олександр ХИЖНЯК
(підпис) (ім'я та прізвище)

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Протокол № 1 від "29" серпня 2022 року

Голова науково-методичної комісії факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Лариса ГРИГОРОВА – БЕРЕНДА
(підпис) (ім'я та прізвище)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Інтернет-журналістика» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки **бакалавра** з «Міжнародної інформації та міжнародних комунікацій» спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії».

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни: набуття компетенцій здобувачами з теоретичних і практичних аспектів мережної журналістики для здійснення інформаційної діяльності у сфері міжнародних відносин.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни:

формування наступних загальних та фахових компетентностей

ЗК 2 – здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями та застосовувати їх у практичній діяльності;

ЗК 3 – здатність спілкуватися державною та іноземними мовами як усно, так і письмово;

ЗК 7 – здатність працювати як автономно, так і у команді;

ЗК 8 – здатність до адаптації та дії в новій ситуації, зокрема в міжнародному контексті.

ФК 2 – здатність розуміти міжнародні відносини у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному;

ФК 5 – здатність самостійно досліджувати проблеми міжнародних відносин, готувати та здійснювати публічну апробацію результатів досліджень;

ФК 8 – знання засад дипломатичної та консульської служби, дипломатичного протоколу та етикету, уміння вести дипломатичне та ділове листування (українською та 8 іноземними мовами);

ФК 13 – здатність до комунікації та здійснення інформаційно-аналітичної діяльності у сфері міжнародних відносин (українською та іноземними мовами);

ФК 17 – здатність використовувати основні форми і засоби масової комунікації, методи та технології зв'язків з громадськістю в міжнародних відносинах;

ФК 20 – здатність застосовувати основні методи та засоби міжнародної комунікації та організації інформаційних кампаній.

1.3. Кількість кредитів – 3

1.4. Загальна кількість годин – 90

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
За вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання

Рік підготовки	
2-й	-й
Семестр	
4-й	-й
Лекції	
24 год.	год.
Практичні, семінарські заняття	
12 год.	год.
Лабораторні заняття	
- год.	год.
Самостійна робота	
54 год.	год.
Індивідуальні завдання	

1.6. Заплановані результати навчання

Студенти мають досягти наступних результатів:

ПРН 2 – знання про природу та механізми міжнародних комунікацій;

ПРН 8 – знання основ ведення фахових дискусій із проблем міжнародних відносин, зовнішньої політики та міжнародних комунікацій;

ПРН 12 – проводити самостійні дослідження проблем міжнародних відносин із використанням наукових теорій 10 та концепцій, наукових методів та міждисциплінарних підходів;

ПРН 16 – володіти основами ведення фахових дискусій із проблем міжнародних відносин, зовнішньої політики та міжнародних комунікацій;

ПРН 20 – здійснювати діяльність у дипломатичній та інших суміжних до міжнародного співробітництва сферах;

ПРН 21 – здійснювати самостійні індивідуальні та групові дослідження в сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики, регіонознавства та міжнародних комунікацій, готувати та оприлюднювати звіти про результати досліджень;

ПРН 22 – виконувати професійний усний та письмовий переклад з/на іноземну мову, зокрема, з фахової тематики міжнародного співробітництва, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, дво- та багатосторонніх міжнародних проєктів;

ПРН 23 – вести ділові бесіди у сфері міжнародних 11 відносин і зовнішньої політики;

ПРН 24 – брати участь у фахових дискусіях із проблем міжнародних відносин, зовнішньої політики та міжнародних комунікацій, поважати точку зору опонентів;

ПРН 27 – використовувати основні форми і засоби масової комунікації, методи та технології зв'язків з громадськістю в міжнародних відносинах;

ПРН 30 – застосовувати основні методи та засоби міжнародної комунікації та організації інформаційних кампаній.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1.

Тема 1. Вступна лекція. Переваги інтернет-журналістики.

Особливість інтернет-журналістики. Технологічний розвиток інтернет-журналістики. Розвиток інтернет-журналістики. Аудиторія втнернет-ЗМІ.

Тема 2. Робота інтернет-журналіста.

Загальний підхід. Обробка і структурування інформаційного змісту. Інтерактивність.

Тема 3. Пошук ідей для матеріалів

Визначення аудиторії. Пошук ідей. Підходи до визначення тем.

Тема 4. Інтернет ресурси та бази даних.

Використання інформаційних ресурсів інтернету. URL. Бази даних та інші ресурси. Пошук за ключовими словами. Інші види пошуку.

Тема 5. Стилі інтернет-журналістики.

Новітня журналістика. Особливості інтернет-новин.

Тема 6. Визначення цільової аудиторії.

Соціальний портрет та основні характеристики аудиторії інтернет-ЗМІ (соціально-демографічні, соціальнопсихологічні, маркетингові та ін.). Інтернет-ЗМІ та віртуальні спільноти: проблеми взаємодії. Цільова, потенційна та реальна аудиторія. Способи та значення ідентифікації цільової аудиторії, аналізу її інтересів.

Розділ 2.

Тема 7. Підготовка, редагування матеріалу.

Формування «порядку денного» видання в режимі реального часу. Координація роботи журналістів із продукування оригінального контенту. Перевірка логічності, структурної цілісності, достовірності підготовлених до публікації матеріалів. Формування цілісного денного інформаційного продукту.

Тема 8. Інтернет-редактор

Редагування матеріалу. Перепрофілювання матеріалу. Посилання. Організація сторінок. Зміст. Інтерактивні елементи.

Тема 9. Мультимедіа в інтернет-журналістиці

Мультимедійні засоби. Аудіоформати. Відеоформати. Інші формати. Використання мультимедійних засобів в інтернет-журналістиці.

Тема 10. Правові питання в Інтернет і традиційній журналістиці

Інтернет-стандарти. Журналістські стандарти. Традиційне правове забезпечення і закони. Правові питання, пов'язані з Інтернет. Законодавство і і судові рішення.

Тема 11. Етика в кіберпросторі

Традиційні етичні підходи. Проблеми і конфлікти в Інтернеті. Проблеми етичного характеру. Отримання прибутку від новин. Посилання на підозрілі сайти. Права громадськості на інформацію. Розміщення цільових рекламних повідомлень в Інтернеті.

Тема 12. Цифрова безпека журналістів та працівників медіа

Поняття цифрової безпеки та оцінка ризиків. Захист облікових записів. Захист комунікації. Захист пристроїв. Юридичні аспекти гарантування цифрової безпеки

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п/сем	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1.												
Тема 1. Вступна лекція. Переваги інтернет-журналістики.	7	2	1			4						
Тема 2. Робота інтернет-журналіста	8	2	1			5						
Тема 3. Пошук ідей для матеріалів	7	2	1			4						
Тема 4. Інтернет ресурси та бази даних.	8	2	1			5						
Тема 5. Стилi інтернет-журналістики	7	2	1			4						
Тема 6. Визначення цільової аудиторії	8	2	1			5						
Разом за розділом 1	45	12	6			27						
Розділ 2.												
Тема 7. Підготовка, редагування матеріалу	7	2	1			4						
Тема 8. Інтернет-редактор	8	2	1			5						
Тема 9. Мультимедіа в інтернет-журналістиці	7	2	1			4						
Тема 10. Правові питання в Інтернет і традиційній журналістиці	8	2	1			5						
Тема 11. Етика в кіберпросторі	7	2	1			4						
Тема 12. Цифрова безпека журналістів	8	2	1			5						

та працівників медіа												
Разом за розділом 2	45	12	6			27						
Усього годин	90	24	12			54						

4. Теми семінарських (практичних, семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1, 2. Вступна лекція. Переваги інтернет-журналістики. Робота інтернет-журналіста	2
2	Тема 3, 4. Пошук ідей для матеріалів Інтернет ресурси та бази даних.	2
3	Тема 5, 6. Стили інтернет-журналістики Визначення цільової аудиторії	2
4	Тема 7, 8. Підготовка, редагування матеріалу Інтернет-редактор	2
5	Тема 9, 10. Мультимедіа в інтернет-журналістиці Правові питання в Інтернет і традиційній журналістиці	2
6	Тема 11, 12. Етика в кіберпросторі Цифрова безпека журналістів та працівників медіа	2
	Разом	12

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	Тема 1. Вступна лекція. Переваги інтернет-журналістики. <i>Завдання:</i> - опрацювання лекційного матеріалу; - підготовка до поточного оцінювання	4
2	Тема 2. Робота інтернет-журналіста <i>Завдання:</i> - опрацювання лекційного матеріалу; - підготовка до поточного оцінювання.	5
3	Тема 3. Пошук ідей для матеріалів <i>Завдання:</i> - опрацювання лекційного матеріалу; - підготовка до поточного оцінювання.	4
4	Тема 4. Інтернет ресурси та бази даних. <i>Завдання:</i> - опрацювання лекційного матеріалу; - підготовка до поточного оцінювання.	5
5	Тема 5. Стили інтернет-журналістики <i>Завдання:</i> - опрацювання лекційного матеріалу; - підготовка до поточного оцінювання	4
6	Тема 6. Визначення цільової аудиторії <i>Завдання:</i> - опрацювання лекційного матеріалу; - підготовка до поточного оцінювання.	5
7	Тема 7. Підготовка, редагування матеріалу	4

	<i>Завдання:</i> - опрацювання лекційного матеріалу; - підготовка до підсумкового оцінювання	
8	Тема 8. Інтернет-редактор <i>Завдання:</i> - опрацювання лекційного матеріалу; - підготовка до підсумкового оцінювання	5
9	Тема 9 Мультимедіа в інтернет-журналістиці <i>Завдання:</i> - опрацювання лекційного матеріалу; - підготовка до підсумкового оцінювання	4
10	Тема 10 Правові питання в Інтернет і традиційній журналістиці <i>Завдання:</i> - опрацювання лекційного матеріалу; підготовка до підсумкового оцінювання	5
11	Тема 11 Етика в кіберпросторі <i>Завдання:</i> - опрацювання лекційного матеріалу; - підготовка до підсумкового оцінювання	4
12	Тема 12 Цифрова безпека журналістів та працівників медіа <i>Завдання:</i> - опрацювання лекційного матеріалу; - підготовка до підсумкового оцінювання	5
	Разом	54

6. Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання програмою не передбачено.

7. Методи навчання

При вивченні дисципліни використовуються словесні, наочні та практичні методи навчання, а саме:

1. лекція – це метод, за допомогою якого викладач в словесній формі розкриває сутність наукових понять, явищ, процесів, логічно - пов'язаних, об'єднаних загальною темою.
2. демонстрація – це метод навчання, який передбачає показ предметів і процесів в натурі, в динаміці.
3. ілюстрація – це метод навчання, за якого предмети і явища розкриваються через їх символічне зображення (світлини, малюнки, схеми, графіки та інше).
4. практична робота – спрямована на використання набутих знань у розв'язанні практичних завдань.
5. самостійна робота студентів

Замість виконання завдань (вивчення окремих тем) можуть також додатково враховуватись наступні види активностей здобувача:

- проходження тренінгів або online курсів з використання сучасних технологій комп'ютерного дизайну на освітніх платформах Coursera, Prometheus тощо (за наявності відповідного документу про їх закінчення, надання копії викладачу);
- участь в майстер-класах, форумах, конференціях, семінарах присвячених сучасним тенденціям в комп'ютерному дизайні (з підготовкою доповіді, прес-релізу, інформаційного повідомлення тощо, що підтверджено навчальною програмою заходу чи відповідним сертифікатом).

8. Методи контролю

При вивченні дисципліни застосовується поточний та підсумковий семестровий форми контролю. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки студентів до виконання конкретної роботи.

Поточний контроль (засвоєння окремих тем) передбачає виставлення оцінок за всіма формами проведення занять:

- контроль та оцінювання активності роботи студента під час лекційних та практичних занять (групова дискусія, тренінгові завдання);

- контроль та оцінювання якості підготовки та розробки проектних завдань в ході індивідуально / командної роботи студентів;

- контроль засвоєння теоретичного та практичного матеріалу (усного опитування або письмового експрес-контролю);

- контроль та оцінювання вмінь вирішувати аналітичні та інші завдання;

- контроль та оцінювання вмінь проводити дослідження та презентувати із застосуванням сучасних інформаційних технологій;

- оцінювання вмінь та навичок створювати дизайн макетів веб-сторінок, з урахуванням вимог замовника та тенденцій сучасного веб-дизайну.

При вивченні кожного розділу проводиться поточний контроль. На практичному занятті студент може отримати від 1 до 5 балів. Максимально студент може отримати 60 балів в ході лекційних та практичних занять.

Підсумковий семестровий контроль з дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень здобувача. Він здійснюється під час проведення заліку. Форма залікового білету включає теоретичні питання та тестові завдання. Загальна кількість балів за успішне виконання залікових завдань – 40. Час виконання – до 80 хвилин. Вміст залікового білету й оцінювання відповідей:

Теоретичне питання 1 – 10 балів

Теоретичне питання 2 – 10 балів

Тестове завдання 1 – 10 балів

Тестове завдання 2 – 10 балів

За бажанням студент має можливість обрати тестову форму залікового білету (білет містить 40 тестових завдань, студент одержує 1 бал за кожну вірну відповідь)

Таблиця 8.1

Критерії та методи оцінювання

Методи	Критерії оцінювання	Система оцінювання, бали
Усне опитування / навчальна дискусія за питаннями практичного заняття	Висока активність здобувача на практичному занятті, демонстрація засвоєння повного обсягу матеріалу з теми, ознайомлення з запропонованими джерелами, уміння робити висновки	1
	Активність здобувача на практичному занятті, демонстрація засвоєння матеріалу з теми, ознайомлення з запропонованими джерелами, уміння робити висновки, але здобувач припускається окремих помилок	0,5
Робота над аналітичними завданнями, індивідуальними завданнями	виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній або письмовій відповіді на запитання продемонстрував всебічні, систематизовані, глибокі знання програмного матеріалу, вміє грамотно інтерпретувати одержані результати; продемонстрував знання фахової літератури, передбачені на рівні творчого використання	1
	виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній або письмовій відповіді на запитання продемонстрував повне знання програмного матеріалу, передбачене на рівні аналогічного відтворення, але припустився окремих несуттєвих помилок	0,5
Робота над проектними завданнями,	виставляється здобувачу вищої освіти, який досяг цілей завдання, продемонстрував здатність застосовувати знання на практиці, обґрунтовувати власну думку	5-4

командними роботами тощо	виставляється здобувачу вищої освіти, який частково досяг цілей завдання, продемонстрував здатність застосовувати знання на практиці, обґрунтовувати власну думку, проте припускався певних помилок	3-2
	виставляється здобувачу вищої освіти, який не досяг цілей завдання, не зміг застосувати знання на практиці, обґрунтувати власну думку	1
Нарахування балів за одне питання залікового білету	виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній та письмовій відповіді цілком і всебічно розкрив сутність питання, вільно оперує поняттями і термінологією, демонструє глибокі знання джерел, має власну точку зору стосовно відповідних питань і може аргументовано її доводити.	9-10
	виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній та письмовій відповіді розкрив сутність питання, вільно оперує поняттями і термінологією, але спостерігаються деякі упущення при відповідях на питання та неточні обґрунтування	6-8
	виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній або письмовій відповіді розкрив питання у загальних рисах, розуміє його сутність, намагається робити висновки, але слабо орієнтується в джерелах, припускається помилок, матеріал викладає нелогічно	3-5
	не розкрив питання навіть у загальних рисах, не розуміє його сутності, не орієнтується в джерелах, припускається грубих помилок, матеріал викладає нелогічно.	0-2

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання						Залікова робота	Сума			
Розділ 1		Розділ 2		Контрольна робота	Індивідуальне завдання		Разом			
T1	T2	T3	T4	T5	T6			100		
10	10	10	10	10	10	-	-	60	40	100

Залік – 40 балів. Відповідно, максимальна кількість набраних балів по вивченню дисципліни складає 100 балів.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	не зараховано

10. Рекомендована література

Основна література

1. Чала О.В. Дистанційний курс «Інтернет-журналістика» URL: <https://dist.karazin.ua/>
2. Потятиник Б. В. Інтернет-журналістика: навч. посіб./Борис Потятиник. – Львів: ПАІС, 2010. – 246 с.
3. Захарченко А.П. Інтернет-медіа: інтерактивний навчальний посібник для курсу «Підтримка сайту» для студентів відділення «Видавнича справа та редагування». - Київ, Видавець Марченко. - 2014. - 198 с.

4. Даниленко С.І. Громадянський вимір комунікаційної революції. Модернізація суспільних комунікацій від друкарського верстата до соціальних мереж. Монографія /Даниленко С.І. – К.: ІМВ. -2010, С. 250.

Допоміжна література

5. Балаклицький М. А. Есе як художньо-публіцистичний жанр: методичні матеріали для студентів зі спеціальності «Журналістика»/М. А. Балаклицький. – Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2007. – 74 с
6. Борковський О. І. Українська журналістика на тлі доби (історія, демократичний досвід, нові завдання)/О. Борковський, С. Сирополко; за ред. К. Костева й Г. Кошаринського. – Мюнхен: Український техніко-господарський інститут, 1993. – 204 с.
7. Вайшенберг З. Новина журналістика: навч. посіб./Зігфريد Вайшенберг. – К.: АУП, 2004. – 262 с.
8. Владимиров В. М. Журналістика, особа, суспільство: проблема розуміння: монографія/В. М. Владимиров. – К.: Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, 2003.– 220 с.
9. Здоровега В. Й. Вступ до журналістики: конспект лекцій /В. Й. Здоровега. – Львів: Вища школа, 1975. – 111 с.
- 10.Квіт С. М. Масові комунікації підручник/Сергій Квіт. – К.: ВД «КМА», 2008. – 206 с.
- 11.Кузнєцова О. Д. Журналістська етика та етикет: основи теорії, методики, дослідження трансформації незалежних видань України, регулювання моральних порушень: моногр./Олена Кузнєцова – Львів: Світ, 1998. – 412 с.
12. Михайлин І. Л. Основи журналістики. Підручник. 5-те вид. перероб. та доп.– К.: Центр учбової літератури, 2011 – 496 с
13. Чічановський А.А., Старіш О.Г. Інформаційні процеси в структурі світових комунікаційних систем: Підручник / А.А.Чічановський, О.Г. Старіш. – К.: Грамота, 2010.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Закон України «Про інформацію» : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>
2. Закон України «Про доступ до публічної інформації»: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text>
3. Інститут масової інформації: <https://imi.org.ua/>
4. Центр прав людини: <https://zmina.ua/>
5. Центр демократії та верховенства права: <https://cedem.org.ua/>

12. Особливості навчання за денною формою в умовах дії обставин непоборної сили

В умовах дії форс-мажорних обмежень освітній процес в університеті здійснюється відповідно до наказів/ розпоряджень ректора/ проректора або за змішаною формою навчання або повністю дистанційно в синхронному режимі. Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких обмежень з заборонаю відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість скласти залік дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Інтернет-журналістика», режим доступу: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=3894>